

Python

2. gyakorlat

Strohmayer Ádám

Agenda

- Követelmények
- Python alapok
- Változók
- Adattípusok
- Alap műveletek

Követelmények

- $\geq 50\%$: 2
 - $\geq 64\%$: 3
 - $\geq 78\%$: 4
 - $\geq 90\%$: 5
- 2 beadandó : 20-20%
- 2 elméleti ZH : 20-20%
- Óra eleji kvízek : 20%
- minimum 70%-os
kvízek darabszáma alapján!

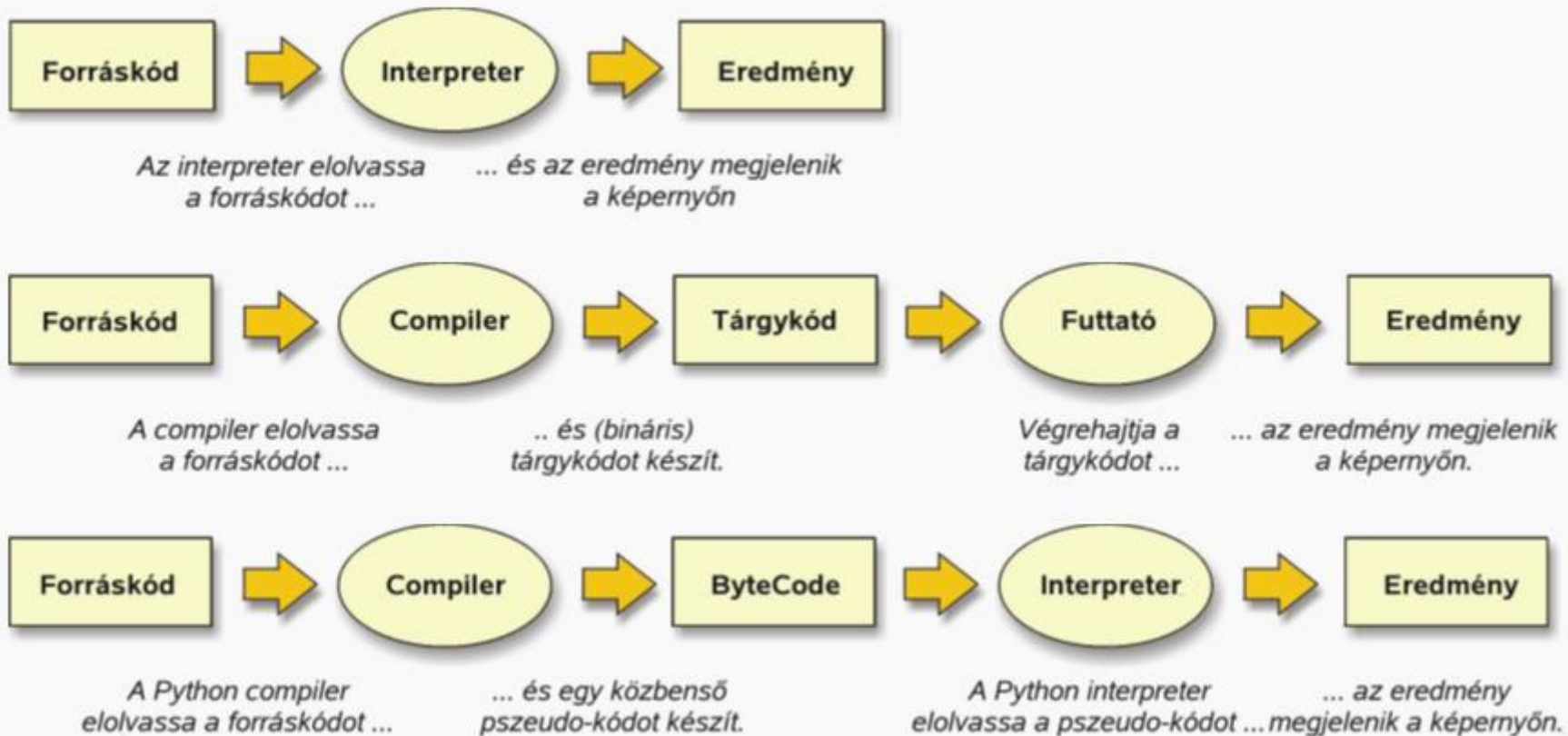
Szóbeli beadandóvédeés!

Python

- Multiparadigmás
- Szkriptnyelv
- Interpretált
- Dinamikusan típusos
- Multiplatform
- PyPI (Python Package Index)

Python kód értelmezése

Értelmezés és fordítás

PVM

- Verem alapú virtuális gép (LIFO)
- 3 féle verem
 - Hívási (függvényhívások)
 - Kiértékelési (utasítások)
 - Blokk (vezérlési szerkezetek)

dis modul (disassembly)

```
>>> dis.dis("[")
...
0      0 RESUME      0

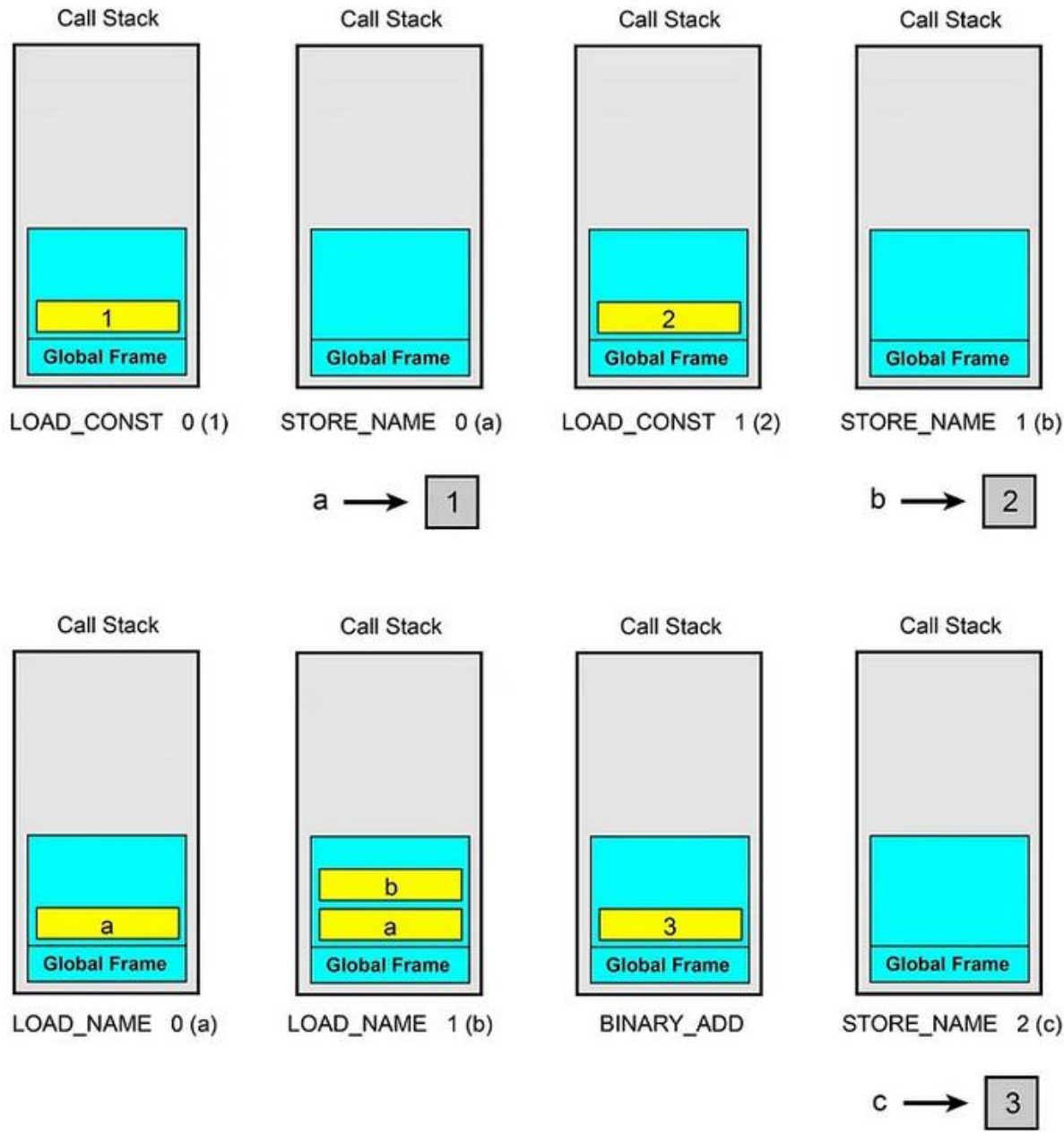
1      2 BUILD_LIST      0
      4 RETURN_VALUE

>>> dis.dis("list()")
...
0      0 RESUME      0

1      2 PUSH_NULL
      4 LOAD_NAME      0 (list)
      6 CALL      0
     14 RETURN_VALUE
```

PVM

- Bájt kód utasítás/változó bekerül a verembe
- Adatok ezek szerint értékelődnek ki!

Compiler-Interpreter

COMPILATION

- Felhasználónak nem kell a fordító, csak a programozónak
- Lefordított kód végrehajtása általában gyorsabb
- Időigényes, hibakeresés, javítás kellhet
- Nem platformfüggetlen
- Több futásbeli hibát észre tud venni

INTERPRETATION

- Felhasználónak kell interpreter
- Kész kódot egyből futtatja, fordítási fázis nélkül
- Kód nem gépi nyelven van tárolva – multiplatform
- Számítógép osztozik az erőforrásain az interpreterrel

Első program!

print("Hello World!")

```
>>> print(  
    (*args, sep=' ', end='\n', file=None, flush=False)  
    Prints the values to a stream, or to sys.stdout by default.
```

`print("Hello", "hello", "hello", "world!", sep="-", end="\n\n")`

```
>>> print("Hello", "hello", "hello", "world!", sep="-", end="\n\n")  
Hello-hello-hello-world!  
  
>>> |
```

Bemenet kezelése

```
name = input("Hogy hívnak? ")  
    print("Szia ", name, "!")  
print("Szia {n}!".format(n = name))  
    print(f"Szia {name}!")  
    print("Szia "+ name + "!")
```

- Adatokat **változókbán** tároljuk el, ha dolgozni akarunk velük!
 - Ha nem, használjunk **alulvonást**!

```
_ = input("Hogy hívnak? ")  
    print("Szia Reginald!")
```

Változók Pythonban

Mutable

- Lista
- Dictionary
- Set
- Bytearray

Immutable

- Int
- Float
- Complex
- Bool
- Str
- Tuple
- Frozenset
- Bytes
- NoneType

Változók a háttérben

- PyObject
 - **Referenciák számát** eltárolja, **típussal** együtt
- PyVarObject
 - **Adatszerkezetek** számára – pointertömböt, alap méretet is tárol

Immutable

```
>>> name1 = "Reginald"
>>> name2 = "Reginald"
>>> id(name1) == id(name2)
True
```

Ugyanarra a címre fognak mutatni!

Immutable adattagjait nem tudjuk
módosítani!

Kérdések

Ugyanazon a memóriacímen lesznek-e a változóink?

- `list1, list2 = [1, 2, "piton"], [1, 2, "piton"]`
 - Ez a **szimultán értékadás!**
 - Példa rá még: `literature = grammar = chemistry = 1`
- `list1[-1], list2[-1]`
 - Ez a **hátról indexelés!**
- `set([1,2,3]), frozenset([1,2,2])`
 - `a, b = set([1,2,3]), frozenset([1,2,3])`
- `a, b = ([1,2,3],) , ([1,2,3],)`
 - Ez egy **egyelemű tuple!**
 - `a, b = (2,2), (2,2)`
- `a, b = 256, 256`
 - `a, b = 257, 257`

Alap adattípusok

Elemi adattípusok

- Egész szám (int)
- Valós szám (float)
- Komplex szám (complex)
- Logikai értékek (bool)

Összetett adattípusok

- Szöveg (string)
- Tuple
- Lista (list)
- Szótár (dictionary)
- Halmaz (set)

Külön karakter típus nincs!

Típusok

- Dinamikusan kezeltek – de bele lehet nyúlni!

```
>>> age = input("Szia! Hány éves vagy? ")
Szia! Hány éves vagy? 22
>>> age*3
'222222'
>>> |
```

- Típusellenőrzés: **type(age)**, **isinstance(age, int)**
- Típuskonvertálás: **age = int(age)**
 - Vagy ezesetben: **int(input("Szia! Hány éves vagy? "))** is működik.

Típusok

- Az interpreter **nem biztosítja a típushelyességet sima típusannotációval!**

```
>>> dogs: int = input("Hány kutyád van? ")
Hány kutyád van? 101
>>> dogs*10
'101101101101101101101101101101101'
>>> |
```

- Fontos, hogy megbizonyosodjunk a típushelyességről futási időben is!
- **Annotáció** általában csak IDE környezeteknek szól.

Típusok

- Bizonyos típusok között van átjárás

- `list(set("adam"))`
- `int(3.1415) → 3`, `int(2.718) → 2`
- `tuple("szia")`

```
>>> list(set("adam"))  
['m', 'a', 'd']  
>>> tuple("szia")  
( 's', 'z', 'i', 'a')
```

- Bizonyos típusok között nincs/nem mindig van átjárás

- `int(str(3.))`, `int(str(10))`
- `dict(("a1","b2"))`, `dict(("a",1),("b",2))`
- **`tuple(dict(("a1","b2")))`**
- `int(3 + 0j)`

```
>>> dictionary = dict(("a1","b2"))  
>>> dictionary  
{ 'a': '1', 'b': '2' }  
>>> tuple(dictionary)  
( 'a', 'b' )  
>>> dict(("a",1))  
Traceback (most recent call last):  
  File "<pyshell#4>", line 1, in <module>  
    dict(("a",1))  
ValueError: dictionary update sequence element #0 has length 1; 2 is required  
>>> |
```

Adatszerkezetek típusai

- Pythonban az **alap adatszerkezetek heterogének!**
 - azaz több típusú változót tudnak tárolni egyszerre.

```
>>> data = list([1, "2025", "hello", 3.1415, 1 + 34j, [27], {1, 2, 3, "text"}, (1,), 13])
>>> type(data[0])
<class 'int'>
>>> type(data[4])
<class 'complex'>
>>> type(data[-2])
<class 'tuple'>
>>> |
```

- Nagy **overheaddel** jár – léteznek homogén adatszerkezetek is

Műveletek

- Alap aritmetikai műveletek
 - +, -, /, %, *, //, **
 - Mindegyik használható értékadással!
 - pl. `x = 10; x **= 3`
- Összehasonlító operátorok
 - ==, !=, <, >, <=, >=
- Logikai operátorok
 - or
 - and
 - not

Műveletek

Műveleti sorrend van!

Hatványozás jobbról kiértékelendő!

Zárójelezés élvezi a legnagyobb prioritást

Prioritás	Operátor	neve	
1	+, -	előjel	egyváltozós
2	**	hatványozás	} kétváltozósak
3	*, /, //, %	szorzás, ...	
4	+, -	összeadás, kivonás	

Kérdések

Mik lesznek a változók típusai?

- `type(0xab)`
- `type(0o70)`
- `type(print("2"))`
- `type(True)`
- `type(3.)`
- `type("2000")`
- `type(None)`
- `type(object)`
- `type({1,2})`
- `type(1.2 + 3.1j)`
- `type((1,))`
- `type([])`
- `type((1 + 4j) - 4j)`
- `type(1+False)`
- `type(False + True)`
- `type(2. ** 3)`
- `type(2 ** 3.)`
- `type(6. // 2)`
- `type(12 / 3)`
- `type(121 // 11)`

Műveletek

Pár fontosabb művelet alap adatstruktúrákra:

Halmazra:

- `set.add()` : hozzáadás
- `set.remove()` : törlés
- `x in set`:
tartalmazásvizsgálat

Dictionaryre:

- `dict["Name"]` : értékre hivatkozás kulcs alapján
- `dict.items()` : tupleban a kulcs-érték párok
- `dict.keys()`, `dict.values()` :
kulcsok/értékek listában

Tuplerek:

- **Tuple unpacking**

```
>>> t = (1, 2, 3)
>>> a, b, c = t
>>> print(a, b, c)
1 2 3
>>>
```

- Egyelemű tuple (vessző miatt!)

```
>>> t = 1,
>>> type(t)
<class 'tuple'>
>>> |
```

Elemzészám lekérése: `len(x)`

Törlés: `del x`

Listaműveletek – szeletelés, másolás

Slicing

- Megadható **lépésköz**, [x, y) formában működik (intervallumként tekintve)
- Lista[innen : idáig : ennyi lépésközzel]
- Ha a **lépésköz -1** → **hátról megy**

nums_copy **listát másol**

nums_alias **referenciát!**
referenciamásolás:
copying

```
>>> nums_copy = nums[:]
>>> nums_alias = nums
>>> nums[0] = "OUT!"
>>> nums_copy
[0, 1, 2, 3, 4]
>>> nums_alias
['OUT!', 1, 2, 3, 4]
>>>
```

```
>>> nums = [0, 1, 2, 3, 4]
>>> nums[:]
[0, 1, 2, 3, 4]
>>> nums[0:1]
[0]
>>> nums[1:1]
[]
>>> nums[-1:-3]
[]
>>> nums[-3:-1]
[2, 3]
>>> nums[:2]
[0, 2, 4]
>>>
```

Listaműveletek, string műveletek

Fontosabb listaműveletek

`lst.append(x)`, `lst.count(x)`, `lst.pop(x)`, `lst.sort()`, `lst.remove(x)`, `lst.insert(i, x)`

Bővebben: https://www.w3schools.com/python/python_ref_list.asp

Fontosabb string műveletek

`s.count(x)`, `" ".join(iterable)`, `s.lower()`, `s.upper()`, `s.split(x)`, `s.startswith(x)`

Bővebben: https://www.w3schools.com/python/python_ref_string.asp

Kérdések

Mit fognak csinálni a következő műveletek?

- $(3,4) * 3$
 - $[1,2] * 2$
 - $[3,4] + [2,1]$
 - $\{1,2\} * 2$
- `"".join(["hello", "world!"])`
 - `"".join(("hello","world?"))`
 - `"".join({"hello", "world??"})`
 - `" ".join({"h":1, "ello":2})`
- $a, b = \{1,2\}, \{2,4\}$
 - $a \& b, a \mid b$
 - $2 \text{ in } (a \text{ or } b)$
 - $1 \text{ in } (b \text{ or } a)$
- $a = \{\text{"Name"} : \text{"Mario"}\}$
 - $a[\text{"Name"}] = \text{"Luigi"}$
 - $a[\text{"Age"}] = 40$

Kérdések

Mit fognak csinálni a következő műveletek?

- `s = "hallo welt!"`

- `s[::2]`

- `s[-5:]`

- `s = "indula gör"`

- `s += s[-2::-1]`

- `lst = [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6]`

- `a = lst[:]`

- `b = lst`

- `lst = lst[0::2]`

- `lst = [1, 10, 100, 1000]`

- `lst[1:3] = lst[1:3][::-1]`

- `lst[3] = lst`

- `del lst[3]`

Névkonvenciók

snake_case használatos!

Változónév nem kezdődhet számmal, csak alfanumerikus karaktereket és aláhúzást tartalmazhat!

Különbséget teszünk kis és nagybetűk között is.

Használjunk beszédes változóneveket! (pl. x helyett: client_number)

A kulcsszavak tiltottak:

and	assert	break	class	continue	def
del	elif	else	except	exec	finally
for	from	global	if	import	in
is	lambda	not	or	pass	print
raise	return	try	with	while	yield
False	None	True			

Mi történt eddig?

- Beszéltünk a Pythonról.
- Megírtuk az első programunkat.
- Alap típusokat beszéltünk meg.
- Alap műveleteket beszéltünk meg.
- Néztünk példákat típusokra, műveletekre.
- Megismerkedtünk az alap adatszerkezetekkel.
- Megismerkedtünk az alap adatszerkezetek fontosabb műveleteivel.
- Volt szó a névkonvenciókról, kulcsszavakról.

Feladatok Canvasben!

Köszönöm a figyelmet!